

MAGYAR KURIR

Indult Bétsból, Pénteken Augustus 2 - dik napján, 1816 - dik esztendőben.

Belgium.

A' *Lüttichi* újságokban, a' mellyek Julius' 12 - dikén jöttek - ki, ezeket lehet olvasni: — „A' külömbkülömb Belgatartományokban ma kezdődtek - el a' Rendeknek üléseik közönséges [pompával. A' Ritteri vagy Nemes Rendnek néhány tagjai, kiket a' Király ezen méltóságra kinevezett, úgy itéltek, hogy jó lesznek nekik ezt a' megkülömböztetést el nem fogadni. Melyhezképpent ezeknek neveik a' Nemességnek könyvéből kitöröltettek, sőt némelyeket közzülök, a' kik Királyi Kamerariusi méltósággal is felruháztattak vala, ezen méltóságtól is megfosztattak. Ilyenek, *Rhodes* és *Thiennes* nevű Urak Nopkeleti Frislandiádol, *Goges* Hennegaubol, *Werwe* Antverpiából.

A' (volt Catholicum) Belgiumi Clerus, álhatatosan megmaradott a' maga elinteni ellenkezésében. Az Urnapi processiókor mind azok a' papok kiszorítottak a' processió' innepének czeremoniáiból, kik a' Király által a' Papság' eleibe szabott hitet letették. Azonközben a' Király is ki nyilatkoztatta, hogy, nemtsakhogy a' *Frantzia Concordátát*, melybe *Belgium* is befoglaltatott volt, hanem e' mellett mind azokat az egyéb Organicus törvényeket is, mellyektől a' Pápa a' maga helybehagyását megvonta vala, fenntartatni, tudni fogja.

Azon Belgatartományokban, a' hol a'

nép Frantzia nyelven beszéli, sok féle ellenkező kérelmekre szolgáltatott alkalmaztosságot az is, hogy ezen tartományokban a' Belgák' nyelve vitetett - bé a' törvényekre, törvénykezésekre 's minden féle perlekedésekre nézve.

Brüssselben a' Felsőségnek parantsolatjára közönséges vizsgálódások tartattak a' Generális *Excelmans* és *Fressinet*' megtalálthatassok és elfogattatassok végett, kikről azt tartják, hogy ott lappangnának: de hiába való vala minden vizsgálódás. Ezek Frantzia országból az üldöztetés elől futottak által Belgiumba, de már rég' megintettek, hogy távozzanak - el onnét.

Frantzia Ország.

Akkor mikor a' Királyi Országlószék az úgy nevezett *Ligerisi* ármádát elbótsáttotta, sokak a' katonák között csak bizonytalan ideig tartó szababsággal bótsáttattak vala hazáikba. Ezek többire mind a' *Bonaparte*' Országlásának két utolsó esztendejébéli *Conscriptusok* közzé tartozó fiatal emberek voltak. Ezek az Artéziai, Pikardiai, és Frantzia Flandriában, most ismét meghívattattak az Országlószék által, hogy mind álljanak - ki, és gyülekezzenek *Lillebe*, *Arrasba*, és *Amiensbe*, a' hol tudokra fog adattatni, hogy ki, melyik Legióhoz tartozzék. Az engedetlenek ellen kemény büntetések határoztattak. A' hozzájuk intéztetett meghívásokban így fejezik - ki magokat a' Prefektusok: — „Eljött az ideje,

Hogy Frantzia országnak ismét megszereztessek a' néki tartozó tisztesség és betsület, a' mellyre nintsen alkalmasabb eszköz, mint az ármádának neveltetése."

A' *Lillei* Kommandáns parantsolatot adott-ki, hogy a' várnak és fellegvárnak kapuin álló strázsák' számát kettőztessék meg. Ott már a' regularis katonaság' száma is ki van 3000-re pótoltatva, annyira tudniillik, a' mennyire a' Szövetséges Hatalmasságok határozták ezen várnak regularis katonákból álló őrző seregét. Az ott lévő nemzeti seregeket is lehet legalább 12 vagy 13 ezer emberekre számlálni, a' kik mind nagy hajlandósággal viseltetnek a' Királyi Országlószékhez, 's az ő ágyúzó Kompaniáik a' gyakorlottságban a' régi testőrző sereg' ágyúzóival vetélkedhetnek. Más részről is egész Frantzia országban szűnés nélkül tétetnek minden arra való készületek, hogy az ármádák szaporittassanak. Sok nyugodalomban volt tiszték elő hívattattak a' seregek parantsolatot kaptak, hogy vasárnapokon reggeli 7 órától fogva 8-izig, minden Legióból egy Batalion, fegyverben és a' katonai szükséges fordulásokban gyakorolják magokat. — Minden Frantzia, szolgálót tenni tartozik a' nemzeti őrző seregekben, a' ki úgy nevezett egyenes adót fizet, 's a' 20 esztendőt elérte és a' 60-vant még el nem töltötte. —

Nismesben lefolyt a' pere az Esküdtek törvényszéke előtt 20 bűnös személyeknek, a' kik azzal vádoltattak, hogy tavaly abban a' szomorú időben, midőn *Angoulem* Kir. Hertzeg az országból eltávozni kéntelenített, egy faluban a' Királyi seregnek, mellyet ez a' Princz vezérlett vala, egy csoportját meglepven, abból sokakat gyilkosan megöltek, 's ezen gyilkosságot sokféle undoksággal követték-el. Két aszszonyemberek tsaknem példanélkül való kegyetlenségeket vittek véghez. Néhány szerentsélen fiatal katonákat vasvillával döfdöstek ál-

tal; 's belső részükben forgatták-meg villáikat. Az egygyik aszszony a' maga 14 esztendő leányát is kényszerítette, hogy ő is úgy tselekedjék. Azonközben legnagyobb vakmerőséggel és egész a' pernek elvégződéséig tagadták tselekedeteiket. Az ő megvizgáltatásokban 9 napok teltek el, melly után a' Birák 16 óráig tanátskoztak migitéltételeiket meghatározhatták. Az egygyik, holtigtartó fogházbéli erőszakos munkára és megbélyegeztetésre, nyoltzan pedig halálra ítéltettek, a' többek elbocsáttattak.

Az 1816-ik esztendőbeli Patrióták közül *Descubes* és *Picardné*, abba hagyták az appellálást 's jobbnak tartották a' Király' kegyelméhez folyamodni.

Amerikából, hivatalszerént való tudósítás érkezett *Párisba* a' felől, hogy *Clauzel*, *Grouchy*, *Lefebvre-Desnouettes*, *Quinette*, *Lacanal*, *Hentz*, az egygyik *Lallemand* (annak testvére, a' ki *Smyrnába* ment), az öreg *Regnault Saint Jean d'Angely*, és *Bonaparte József*, *Philadelphia* városában tartozkodnak. — A' fia az itt nevezett öreg *Regnaultnak*, ki az apjával együtt *Amerikába* ment vala, onnet visszaérkezett Frantzia országba, hogy az apjának bizonyos jusait vagy kívánságait megkeresse, rész szerént pedig hogy jószágait eladja.

Nagy Britannia.

Örömmel említik a' *Londoni* tudósítások, hogy *Charlotta* Királyi Hertzegaszony megáldatott testi állapotban legyen. —

Magasztalással említették vala nem régen a' közönséges levelek, hogy a' *Norwíki* Püspök (*Bathurst Henrik*) melly nagy keresztényi buzgósággal pártját fogta a' Parlamentumban a' N. Britanniai és Irlandiai Romai Catholicusok' ügyének. Úgyan ez a' jó szíű fő Pap egy levelet írt azolta az Irlandiai Romai Catholicusok' *Dublinban* lévő Biztosságának Titoknokjához, *Hayúr*hoz, melynek ez a' foglalatja. —

„Uram és Barátom! A' Romai Catholicus Papságnak 's az azon biten levő hazafiaknak, éppen olly igasságos mint mértékletes kívánságaik, belém mind nagyobb nagyobb buzgóságot öntenek, azeránt, hogy gyengesegegedelmemet azon úgynék előmozdítására feláldozzam, a' melly nékem, mint az úr tudja, eleitől fogva szívemen feküdt. Ugyan ezért én, a' magam koros voltom 's gyengélkedő egészségem mellett is útomat *Londonba* vettem vala, hogy a' múlt hónap' 21-dik napján a' Parlamentum' felső házában jelen legyek. Nagyon távol vagyok attól, hogy ezen útamat megbántam volna, mivelhogy tanúja valék annak a' nagy vigyázásnak, buzgóságnak, és alkalmasságnak, mellyel Lord Donoughmore ezt az ügyet kormányozta; és mi, tulajdonképen való értelemben vévén a' dolgot, tsak ugyan győzedelmeskedtünk is. Nem mondom, hogy néhány esztendőkre, hanem tsak néhány hónapokra van szükségünk, hogy tökéletesen győzedelmeskedjünk. *Norwik*, Julius' 4-dikén 1816-ban. —“

„Henrik, Norwiki Püspök.

A' *Londoni Kurir*, a' ki a' hol lehet mindenkor gyűlölséges színbe öltözteti a' R. Catholicusok' ügyit, így szoll a' nevezett Püspöknek itt leirt leveléről: — „Ha az Anglikána Ekklesiának egy Püspökje illy bátran és illy nyilvánosságosan jövendől a' Catholicusok' ügyének győzedelmeskedéséről, már így valósággal nagy a' veszedelem: az Ekklesiának minden tagjai felserkenni és a' *Norwiki Püspök*' jövendölésének bételyesedését megakadályoztatni köteleztetnek. Szerentsére az Országlószék a' tudós *Herbert Mart*h Doktort, éppen most *Landaffi Püspök*ké nevezte. Ez egy eltökélt ellensége a' Catholicusok' kívánságaiknak; egy hatalmas oltalmazója a' Protestáns anyaszentegyháznak; ő meg nem fogja szenvedni azt, hogy a' Catholika anyaszentegyház a' Protestáns anyaszentegyház-

ra reá oltattassék. Ilyen embereknek segedelmek által, tsak a' nép' szava jól hallattassék, meg fog az anyaszentegyház tartatni.“

A' *Times* nevű újságnak írója nagy zúgolódásra fakadott azért, hogy abban az Udvari fényes bálban, mellyet a' Régeus Printz Jul. 12-dik napján adott, azt az idegen illetlen tántzot, a' Német-forgót (*Waltzert*) járták. — „Ezt, úgy mond, nem lehet halgatással elmellőzni. Egy nemzetnek erköltsi tulajdonságai, az ő nemzeti szokásaitól vannak felfüggesztetve. Ez a' tántz nem illik, a' jó erköltsű Anglus Szépekhez. Míg tsak a' rossz személyek járták ezt a' forgót, nem tartottuk méltónak a' figyelmetességre: de már most a' midőn ez a' bűjös tántz a' mi főbbrendjeink közzé is bétsuszni iparkodik, kötelességünkben áll, hogy ez ellen minden atyákat, meg intsünk az ő gyermekeikre nézve. Gyaníthatóképpen valamelly semmitérő tudatlan Frantzia tántzmesternek ajánlására tántzokták legelőbb a' mi Udvarunknál ezt az illetlen tántzot. Ez a' dolog kemény gyalázást érdemel, 's reménylenünk lehet, hogy ezt a' tántzot többé egy jó erköltsű Anglus társaságban sem fogják tántzolni. —“

Azon bűnösöknek holt testeik, a' kik nem régen a' támadásért Ely városában megölettettek, atyokfiainak kiadattatván, a' közönséges temetőhelybe, még pedig néminémü halotti pompával, temettettek-el. Elöl éneklők mentek, kik a' 104-dik Sol. tárt éneklették. Ezek után mentek, a' Politziai katonaság' Kommandánsa és a' Tömlettartó, fekete ruhában és fekete posztóval borított páltzával. Ezek után hozták a' holt testeket koporsókban, egymásután mindeniket az ő atyokfiái és barátjaik kísérvén. A' temetőben egy sirba tettek-bé mind az ötöt.

Napnyugoti India.

A' *Henrik Hayti Király*' (*Christó*

phé) udvarának fényességéhez hozzá lehet vetni az ő 1816-dik esztendőre való Udvarikalendáriumából, melyben az ő Udvarnokjai megneveztetve vannak, és 12-tődrétben 127 levél-lapot foglalnak. A' Király, a' ki most uralkodásának 6-dik esztendejét tölti, Oktober' 6-dikán 49, a' Királyné pedig 39 esztendős leszen. Van egy fiú és két leány gyermekek. A' fiúnak, a' ki Koronaörökös, Victor Henrik a' neve. Vannak még a' Királyi vérből öt Princzek. A' Ministerek és a' Korona' ügy nevezett Nagy Tisztjei (Dignitariusai) 20-szan, Hertzegek 8-tzan, Grófok 19-tzen, Bárók 34-gyen, Kamarás úrak, Pázsik, 's egyéb e' féle udvari tiszték 140-nen, Testörző Regementek 6-ton, Henrik Rendje' vitézei 130-tzan, Marschallok 6-ton, General-Lajtnántok 9-tzen, General-Májorok 21-gyen vannak. A' Királyság' hadi ereje áll: 2 ágyuzó, 32 gyalog, és 2 lovas Regementekből, 's a' Nagy Admirálissal egygyütt 29 tengeri tisztékből. A' Királynénál minden tsötörtöken délutáni 5 órakor udvarlás van; a' Király, ugyan azon napon szedi bé a' kérő leveleket, 's választad azokra a' nyoltzadik napon, úgy mint a' következő udvarlás' napján. Már a' törvényes könyv is kijött *Code Henry* cím alatt. Ez egy jó darab könyv. A' Frantzia *Codex* mustrajára készült.

Henrik' Királynak egy Agense *Londonban*, Európai tudósokat gyűt' össze jó fizetésre, hogy *Saint Domingo'* szigetén a' Szeretseneket a' tudományokban pallérozják. Már sok tudósok elajánlották magokat az elmenetelre jó feltételek alatt és bátorságos kezesség állítás mellett. A' tanítást Anglus és Frantzia nyelven köteleztetnek tenni. Leginkább az Anglus nyelvet iparkodik Henrik Király' a' maga alattvalói közzé bévinni.

B é t s.

Henrika ő Császári Fő Hertzegasz-

szonysága, a' Károly ő Császári fő Hertzegsége kedves hitvесе, Julius' utolsó napján estvéli 6 órakor, egy Fő Hertzegaszonykát szült szerentsésen. Mind maga a' gyermekágyas Fő Hertzegné, mind pedig a' tsetsemő Fő Hertzegaszszony olyan jól vannak, mint az ilyen környűállások megengedik.

Ugyantsak a' múlt Julius' 25-dik napján, tsötörtökön, a' Császári udvarban udvarlásbéli pompa volt a' Palatiusné Hermine ő Fő Hertzegaszszonyságánál. Dél-előtti 12 órakor az itt jelenlévő nemességnek és az Udvarnokoknak, azután pedig egy óratájban az itt lévő Követek' feleségeiknek volt az a' szerentséjek, hogy ő Fő Hertzegaszszonyságának béműtattattak. A' következő napon a' Nagy Britanniai Követnek Lord Stewardnak, a' Siciliali Követnek Hertzeg Ruffónak, 's a' Pápa Nuntziusának Kardinális Severolinak vala szerentséjek, udvarolni ő Fő Hertzegaszszonyságának.

Az ezen esztendőben Jul. 1-ső napján kijött Felséges Pátensben, melly az Auszriai Nemzeti priv. Bankónak Felállittatására, annak céljára, és foglalatosságaira nézve kiadatott, méltóztatott vala megparantsolni ő Felsége, hogy a' bétett Aktziák' száma ez erre telvén, ekkor minden Aktzionárius egy nyomtatott laistromot kapjon a' Bangóigazgatóktól minden Aktziatulajdonosoknak neveikről, hogy azok közül, írásban való voksolással 's a' voksonak többsége által, egy ötven tagokból álló Biztosságot válozszzanak ki, a' melly Biztosság az ideigvalóképpen bététetett Bankóigazgatókkal 's az ő Felsége által kineveztetendő Biztosokkal összegyű'ekézzék, oly célzással, hogy a' maga tagjai közzül tizenkettőt nevezzen ki a' végre, hogy a' Fejedelmi Biztosnak egygyütt való munkálódásával, a' Bankónak közönséges Reguláztatását elintézzék, 's ő Felségének, Fel-

séges megerősítés végett eleibe terjeszszék.

Az ideigvaló Bankóigazgatás a' Státus-adminisztrációnak helybehagyásával, a' folyó esztendőben Junius' 26-dikán kiadott hirdetésében, az itt előhozott Felséges határozásoknak könnyebb bétölttetések végett, egy időszakast határozott vala meg, úgymint Juliusnak végét, hogy ennek eltelésével, ha addig ezer vagy több Aktziákat bevett, akkor ezek a' Felséges parancsolatok azonnal telyesíttessenek. Minthogy pedig a' Julius' 31-dik napjáig bevett Aktziák már 1909-re teltek: megfelel a' Bankóigazgatás a' maga kötelességének, a' midőn a' Biztosságnak kiválasztására nézve az itt következő intézeteknek tételére lépik: —

1). Augustus' 3-dik napjától fogva a' béce rendje szerént való nyomtatott laistromot ad az Aktzionáriusoknak kezekbe minden eddig beállott Aktzionáriusoknak nevekről és a' mindenik által vétetett Aktziáknak számáról. — 2). Azokhoz az Aktzionárius urakhoz, kiknek lakása ő előtt tudva van, és a' kik itt Bétsben laknak, maga elküldi és általadja a' laistromot meg esmérő levélért. — 3). Hanem azok az Aktzionarius urak, a' kik ezen laistromot Augustus' 6-dik napjáig nem veszik, meghívattatnak, hogy azokat magok vétetessék által a' Bankóbázban. Hogy minden e' mellett előfordúlható visszaélés elhárítottjék, ezeket a' laistromokat csak a' felvett Aktziákról szóló útasítócéduláknak előmútatására, és meg esmérő levélért, adja ki a' Bankó. — 4). Minden Aktzionarius ur megkéréttetik, hogy a' véleközöltetett laistrombol ötven tagokat nevezzen-meg, 's azon személyeknek neveiket, kikre ő a' maga választását intézni fogja, egy boriték alatt, melybe az ő neve és az általa felvétetett Aktziáknak száma feltétetve, 's melly a' Nemzeti Bankóhoz intéztetve, leszen, adja-bé, 's arra kívülről, a' titulus mellé

ezen szót is: *Wahlstimme*, tegye-fel. Ennek beadására a' folyó esztendő Augustusának 26-dik napjáig leszen az idő határoztatva, melynek eltelése után elvégződve lenni tartatik a' voksolás. — 5). Ezen bezárt boritékok felnyitatlan tartatnak a' Bankónál nagy gondossággal Aug. 27-dik napjáig, a' melly napon a' Státusadminisztráció által kirendeltetett Biztos Urak azokat felnyitják és minden azokban találtató vokkok jegyző könyvbe tételnek. A' boritékok a' jegyző könyv' pontosságának bizonyosságául, ehez foglaltatnak. — 6). Az ezen esztendő Juniusának 1-ső napján kijött Pátens' 10-dik tikkelyével megegyezőleg, a' Biztosság' tagjává választathatik minden, kinek neve a' kiadatott laistromban az Aktzionariusok között találtatik, ha Austriai Státuspolgár, és az Austriai Státusokban lakhelye van. Az Aktzionárius Urak megkéréttetik, hogy választásokban erre, vigyázzanak. — 7). Minthogy a' nevezett Pátensnek 9-dik tikkelye szerént minden Aktziával össze van köttetve a' választási jus: erre nézve minden olyan Aktzionariusoknak, a' kik több Aktziával bírnak, annyi vokkok leszen a' hány Aktziájok van. — 8). Mibelyest ez az e' képpen elintéztetett választásmunkája elvégződik, azonnal megteszi és kihirdetteti a' Bankóigazgatásazon további intézeteket, mellyek a' Biztosságnak az említett Pátensnek 11-dik tikkelyében meghatározott összegyülekezésre nézve megkivántatnak. — 9). Végezetre ugyan ezen Pátensnek 29-dik tikkelyével megegyezőleg mind addig folytatja a' Bankó az Aktziáknak bétételét, míg a' meghatározott 50000 Aktziák össze gyűlnek.

Gróf *Nemes Adam*, prov. Bankókormányozó.
Ritter *Geymüller Henrik János*, prov. Bankóigazgató.

Hornbostel Keresztely György, prov. Bankóigazgató.

Elegyes dolgok.

Hogy a' folyó 1816-dik esztendőnél a'

hidegre és essőzésre nézve még sokkal kedvetlenebbeket is értek az emberek, a' nélkül, hogy a' világ' vége eljött volna, mutatják az itt következő megjegyzések: — *Kristus Urunk'* születése után a' 676, 682, 906, 1031, és 1221-dik esztendőekben, Husvétől fogva egész őszig nedves idő volt. Az 1230, 1314, és 1315-ik esztendőekben, Májusnak 1-ső napjától fogva számlálván 10 egész hónapokig — az 1369 és 1401-dik esztendőekben pedig Május' közepétől fogva September' közepéig majd szüntelen esett az eső. Az 1467, 1528, 1529, 1531, 1532, 1545 és 1569-dikben, egész nyáran által megszűnés nélkül esett, 's a' Swétzia, Dania, és Prussia között lévő tenger' partjain olyan hidegek voltak, hogy lovak is fagytak-meg a' mezőkön. Ugyan ezen tengernek partjain csaknem minden napon esőzött Julius' 27-dik napjától fogva September' elejéig az 1578, 1683, 1728, 1754, 1772, és 1782-dik esztendőekben. Az is megjegyzést érdemel, hogy Cyprus szigetén, 1330-ban, 28 napig; éjjel nappal megszűnés nélkül esett az eső.

A' Belgiumi szép és népes városban G e n t b e n még Julius' 18-dikát se' várta - el a' könnyenhívő nép, hanem már 11-dikben, celebrálni akarta a' világnak elvégződését, sőt már bozzá is fogott volt celebrálásához: hanem szerentséjére ember találkozott, a' ki felnyitotta a' nép' szeméit. A' történet így adja elő a' *Journal du Nord*

nevű újságban egy *Courtray* városában Jul. 12-dikén költ tudósítás: — „Egy idevaló lakos, a' ki tegnap indult vissza G e n t b ő l, tanuja vala ott egy történetnek, melly megérdemli, hogy közönségesse tétetessenek.

„A' mondott napon (11-ikben) estvéli 9 órakor, egy lovas regementnek trombitásai lefekvésre való jelt adtak szokott trombitaszó által. Az ég setét felhők által vala béborittatva, dörgött villámlott rettenetesen; egyszerre nagy kiáltozás hallatott minden felől, sirtak, rittak, 's óvégattak az emberek; a' népnek háromnegyed része (régén 45 ezerre tettek ezen város lakosainak számát) a' házakból az utcákra és piatzokra kirohadván, térdre esett. Jó idő tel - el benne, míg nagy bajjal kitanulhatták, hogy honnét vette eredetét ez a' nagy iedség. Ezek a' *Genti* jó emberek már előre fejekbe veték vala a' világ' végének közelgetését és most a' trombitaszót hallván azt gondolták, hogy éppen azt a' *hetedik trombitaharsogást* hallják, melly a' *Jelenésekről* írott könyv' 10-dik részének 7-dik verse szerint az *utolsó ítéletnek* jeleül fog szolgálni. A' mi *Courtray* beli emberünk azonközben eleibe terjesztette a' megrettent sokaságnak, hogy az utolsó ítélet 's a' világnak elvégződése, nem ilyen kedvetlen éjjeli rút homályos időben, hanem, mint gyanítani lehet nappal, igen szép időben, és nagy úri fényességgel fog megessni. Későbbre esni kezdvén az eső, e' még jobban megnyúgtatta a' félelmes sokaságot.

Julius' 30-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 280 1/2 forintot
— egy Császári aranyért 13 fl. 5 kr. — egy Hollandus Aranyért 13 fl. 16 krt.

Jul. 31-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 283 1/8 forintot
— egy Császári aranyért 13 fl. 12 kr. — Egy Hollandus aranyért 13 fl. 24 krt.

Augustus' 1-ső napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 284 3/8 fl. — egy Császári aranyért 13 fl. 16 kr. — Egy Hollandus aranyért 13 fl. 26 kr. adtak.

A' marhahúsnak fontja meghagyatott a' folyó Augustusra 35 krajtzáron.

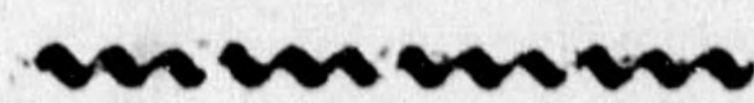
Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten Julius' 27 - dik napján költ levelekben ezeket írják: —

Szerdán estve 6 óra után érkezett meg Budára Ferdinand Királyi Fő Herczeg, Lovasság Generálisa, Magyar Ország Fő Hadi Kormányozója. — Nemzetségének fényes méltóságához, és katona rangjának magaságához illő pompával fogadtatott. A' határoknál a' Vármegye Tisztviselői köszöntötték, 's ugyan a' Ns. Vármegye Katonái előtte lovagolva tisztelték. Utóbb a' Katonáság fogadta, 's a' Várba felvezette, hol a' Bétsi kapun kívül Gróf Kollovráth eddig volt Hadi Kormányozó a' Generálisokkal köszöntötte 's a' várba bevezette. — Itten tiszteletére hosszú sorokban állottak a' Magyar és Német Gránátérosok, más zsoldos Gyalog és Lovag Katonák, úgy a' Fegyveres Polgárok is. — Melly díszes sorok között a' Fő Hertzeg ellovagolván fegyveremléssel, és tábori muzsikával tiszteltetett. A' Királyi várhoz érvén megállapodott 's az egész Katonáságot maga előtt elléptette. A' palotába felmenvén már a' Fels. K. Dicasteriumokat, a' Ns. Vármegye, a' K. Universitas, és Királyi Városok Magistratusait öszvegyülve találta. — Mellyek valamint igen szíves tisztelettel tisztelték Ő Királyi Fő Herczegségét, úgy ő Fő Hertzegsége is igen nyájas leereszkedéssel fogadta és hálálta ezen tiszteletet. — Miként a' Város határába érkezett, a' Sz. Gellérd hegyén megdördültek az ágyuk, 's folytában 101 lövéssel tiszteltetett meg. Öltözete Magyar Generálisi volt, u. m. veres nadrág, dolmány, és feje menté; fekete Magyar sőveg zöld tolluval. — Az ő fiatal tüze, bátor tekintete, 's a' sok néphez mutatott nyájas köszönetése már az egész két várost

eránta kedves érzéssel, 's jó reménységgel eltöltötte. —

A' Keszthelyi Georgikonban esztendőnként előforduló vizsgálás Május' 20-dikán 's a' következő napokon tartatott. A' Mezei Gazdaságnak Kedvelői 's Baráti számosan megjelentek. Ezek között Császári Királyi Kamarás Szegedy Ferencz Ur Ns. Szala Vármegyének Első Vice-Ispánnya, 's több szomszédságbeli nagy Birtokos Urak; tovább az Országának távolabb való részeiből jött Erdemes Mezei Gazdák; végre Austriabeli némelly híres Gazdák, u. m. Jordán Ur, Kormányzéki Tanácsos, a' Laxemburgi Császári Uradalomnak Directora; és Helm Rupert Ur, a' Melki Sz. Benedek Szerzetbeli Pap, a' Leesdorfi Jóságoknak Administrátora. Illy díszes gyülekezet valamint a' Georgikoni Intézet Előljáróinak, 's Tanítóinak különös örömökre, úgy, a' Tanulóknak nagy buzdításokra szolgált. —

A' tisztelt Vendégekhez deák nyelven köszöntő beszédet tartott Ts. Ásboth János Ur a' Nagy Méltóságú Gróf Jóságainak Praefectusa, 's a' Georgikonnak Directora. Ezen beszédben (de Nobilitate ex Agricultura) megmutatta, hogy a' Mezei-Gazdaság által nem tsak a' föld, a' plánták, és állatok: hanem az emberek, sőt egész Nemzetek is megnemesítettek. Itt mély tisztelettel, 's buzgó hálaadással említette Ő Császári Királyi Felségének mostan ditsőségesen Uralkodó Felséges Urunknak a' Mezei-Gazdaságra terjedő atyai gondoskodását, és a' Császári Királyi Fő Herczegeknek e' részben mutatott nagy példákat, mellyek által közöttünk a' Mezei Gazdasági megnemesítés olly hathatósan előresegített.

Ezután következett a' Rigorosum Examen, mellyet Süvegjártó Kristóf Ur, a' Georgikonnak Stipendiátusa 's Adjunctusa

olly ditsősségesen kiállott, hogy a' Vendégek köz megegyezések szerént a' Gazdaságbeli Diplomára igen érdemesnek találta. E' jeles próbatétel végével megnézegették a' tanításra szolgáló Gazdaságbeli, Mathematikai, Fizikai, 's Barom Orvoslásbeli készületeket, 's eszközöket. Továbbá megvizsgálták a' Gazdaságnak mind a' kertekben, mind a' mezőn való practica gyakorlatát. Melly alkalmatossággal *Fellenbergnek* Vető-Masínájával, és a' meg-jobhíttott *Kapáló 's Töltő-Ekével* próbák tétettek.

Következett az idej Látogatásra beküldetett deák, magyar, német külömbféle gazdaságbeli tárgyakról szóló Irásoknak közlése; a' Georgikonbeli Praktikánsoknak; úgy a' *Pristaldusoknak*, 's a' *Paraszt Nevendékeknek Examenje*, és az *Erdő, Ménes*, 's *Lovagló Iskolákbeli Tanulóknak* próbatétele. —

A' beadattatott Irások között *Zsoldos János Doctor Ur*, *Ns. Veszprém Vármegyének* rendszerént való *Orvosa*, több tudos munkáiról (u. m. az *Aszszonyi Orvos*; *M. Diaetika*, 's a' *Bétsi Orvosi Kar* által megkoronáztatott *Jutalom-Kérdés (Historia Corticis Rhus Cotini)* ismértes *Író* felolvas-ta tapasztalásait 's praktika észrevételeit a' *Kebességről*. Felolvasták a' *Georgikon Tagjai* is némelly munkáikat. Azután előadtak a' külső *Barátoknak* *Írásaik*: u. m. *Conrad Lajos Pál Urnak* a' *Ruszi Bortermesztés* *Leírásának* második része. — *Asboth Gottfrid Urnak*, *Bábolnai Gazdaság Directorának* a' *Len*, és *Kender* *termesztéséről*, *fonásról*, *szövésről* való *Értekezése*, 's a' *Fejéítésnek* a' legújabb tapasztalások szerént való különös módja. — *Nagyváthi János Assessor Urnak*, a' *Mezei Gazda* híres szerzőjének a' *Perui Dohány* *termesztése* eránt való tapasztalásai. — *Nagy István Urnak* *Eszterházi Hertzeg Inzsenérjének* tapasztalásai a' *Tarlónak* *elégetése*, 's ez ál-

tal *Soprony* és *Mosony Vármegyékben* a' *Parasztoknál* is régen szokásban lévő *Szántóföldek trágyázása* eránt. — *Farkas László Urnak*, *Gróf Szécsényi Pál Jóságai Directorának*, a' *Sárga Rezedának* a' *Gróf Jóságain* való *termesztéséről* szóló *Értekezése*. — *Namers Urnak* *Pozsonyi Selyem Inspectornak* *Utmutatása* a' *Takács - Kóró (Dypsacus Fullonum)* *termesztéséről*. — Mind ezen *Értekezésekből*, és *Észrevételekből* hasznos válogatást tészen 's azokat a' *Mezei Gazdák* közli a' *Georgikon* a' maga kiadandó, 's most *Kalász-szedés* neve alatt készülő munkájában.

Ezen alkalmatossággal *T. T. Jordán Tanácsos Ur*, és *Helm Ur*, erántok való tiszteletnek megbizonyítására, 's a' *Mezei Gazdaságban* általjában, különösen pedig a' *Georgikon* *céljainak* előmozdításában tett érdemeikre nézve *Georgikoni Assessorokká* neveztettek, és a' *tiszteletbéli Diploma* nékik általadattatott.

A' *Bétsi tziikkelyeknek folytatása*: —

Császár ő Felségének Felséges Rende-lése szerént, ma délelőtti 11 órakor *Károly ő Császári Fő Hertzegségének* házában vitte véghez az idevaló *Fejedelmi Ersek* az új tsetsemő' kereszttségének közönséges szent munkáját. Mint *Első keresztatyja*, maga ő *Cs. K. Felsege*, mint keresztanya pedig, a' *Szakszoniai Kir. Hertzegné Maria Theresia Fő Hertzegaszszony* helyett, *Leopoldina ő Fő Hertzegaszszony*sága voltak jelen. Jelen voltak továbbá a' kereszttségi ajtatosságon a' *Fő Heztzegaszszonyok* és *Fő Hertzegek* minnyájan, *Szakszen-Tescheni Albert Hertzeggel*, *Siciliai Leopold Princzel*, a' *Nassaui özvegy Hertzegnével* a' *Fő Hertzegaszszony* édes anyyával, és *Fridrik Nassaui Princzel* egyetemben. A' tsetsemő *Fő Hertzegaszszony*, *Mária, Theresia, Isabella* neveket vett a' kereszttségben.